

מעדותו של אלעזר אדלר על יצר החיים במחנות העקורים

[אלעזר אדלר נולד ב-1923 בבבלז שבפולין. ביוני 1940 גורש בידי צבא הכיבוש הסובייטי למרכז אסיה, שם שהה במחנות עבודה וכפייה במשך רוב תקופת המלחמה, כאשר רוב בני משפחתו נרצחו בידי הגרמנים בפולין. לאחר המלחמה שב לפולין עם זרם הריפוטריאנטים ומשם עבר למחנות עקורים באזור הכיבוש האמריקני בגרמניה, סמוך למינכן. בשנים 1948-1946 היה במסגרת הבריחה, עד לעלייתו לארץ-ישראל ב-1948].

... העניין הזה של שיקום שארית הפליטה, הרצון של היהודים לחיות - זה לא יאומן. אנשים התחתנו. היו לוקחים צריך אחד ומחלקים אותו לעשרה חדרים קטנים לעשרה זוגות. יצר החיים גבר על הכל - אף-על-פי-כן ולמרות הכל אני חי, ואפילו חיית חיים אינטנסיביים. כשאני משקיף היום על שלוש השנים בגרמניה - אני נדהם. לקחנו ילדים ועשינו מהם בני-אדם, הוצאנו לאור עיתון, הפחנו רוח בעצמות האלה. החשבון הגדול עם השואה? למי היה ראש לזה... ידעת את המציאות, ידעת שאין לך משפחה, שאתה בודד, שאתה צריך לעשות. היית עסוק בעשייה.

אני זוכר שהייתי אומר לצעירים: שיכחה זה דבר גדול. אדם יכול לשכוח, מפני שאילו לא היה יכול לשכוח לא היה יכול לבנות חיים חדשים. אחרי חורבן כזה - לבנות חיים חדשים, להתחתן, להביא ילדים לעולם? בתוך השיכחה יכולת ליצור חיים חדשים... איכשהו, יצר החיים היה כל-כך חזק שהוא החזיק אותנו בחיים, אחרת הרי היו התאבדויות. אבל זה לא הכל. בעיקר אני רואה היום, שמה שהציל אותנו - היה המאבק על ארץ-ישראל. המאבק על ארץ-ישראל הביא אותנו לידי ההכרה שזה המאמץ העיקרי שצריך לעשות. המאבק על ארץ-ישראל פירושו היה לקחת צעירים ולתת להם חינוך ציוני, ללמד אותם עברית, לשלוח אותם להעפלה, להעביר אנשים במסלולי הבריחה. היינו אז בשלב של עשייה. העשייה הזאת נתנה טעם לחיינו... היא החזיקה אותנו בחיים.

מקור: ארכיון יד ושם 03/5426